

Catalans,
per la unitat
nacional
i l'ajut
a la resistència...

FOC NOU

AL SERVEI DE CATALUNYA

Ajudeu
a la
Tasca patriòtica
de
"FOC NOU"

Setmanari català autoritzat pel Ministeri de la Informació del Govern de la República francesa

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer de Roquelaine, 25 ♦ Tel. 229.83 ♦ C.C.P. Toulouse 377.32 ♦ TOLOSA DEL LLENGUADOC

LA GRAN CAMPANYA DE "FOC NOU" PER LA UNITAT I LA RESISTÈNCIA

"FOC NOU" celebra a Tolosa un gran acte públic per l'entesa dels patriotes catalans i a favor de l'alliberació de la pàtria. Domènec de Bellmunt en una conferència pública i amb controvèrsia assenyala els veritables camins de l'entesa i de la llibertat. Discussió elevada interessant i correctíssima després de la qual s'aprova una resolució de capital importància.

ELS ORIGENS DE L'ACTE DEL DIA 24 DE NOVEMBRE

El darrer número de FOC NOU, aparegut el dia 1 de Novembre, suscità arreu de França apassionats comentaris; en poques hores l'edició fou exhaurida i és amb gran sentiment que no poguerem servir d'altres nombroses demandes de correspondents i quiescos. Això vol dir que els articles que hi publicarem els nostres companys Domènec de Bellmunt i J. Rodríguez Papasseit, posaren el dit a la llaga i vingueren a interpretar els sentiments de la gran majoria de catalans patriotes de l'exili, sansats de lluites partidistes, d'inacció per part dels governs i desitjosos de trobar un camí pràctic per tal de realitzar una obra eficaç d'unitat i d'ajut a la resistència interior.

ELS COMENTARIS A TOLOSA

L'endemà de l'aparició del número esmentat de FOC NOU, el mateix fenomen que ocorregué als altres centres importants de França on hi han nuelis nombrosos de catalans, es produí a Tolosa. Durant la tarda del diumenge un centenar de catalans es reuniren a la sala d'actes del Casal Català i fou en una de les seves penyes amicals on començà espontàniament una discussió apassionada però cordial a l'entorn dels problemes plantejats en el número de referència.

D'un grup de catalans, pertanyents a partits i tendències

diferents, en sortí l'idea de formar una comissió que s'entrevistés amb el nostre company Domènec de Bellmunt per exposar-li la conveniència de que aquest ampliés els termes del seu article en una conferència pública a Tolosa després de la qual pogués obrir-se una discussió per tal de veure si podia arribar-se a un clima d'entesa entre els exiliats catalans.

El diumenge següent la comissió de referència s'entrevistà amb el nostre company i aquest acceptà, demanant, però, que l'organització de l'acte anés a càrrec de FOC NOU, diari apolític i al servei de Catalunya perquè ningú no pogués creure, o en una maniobra de partit o en un possible desig d'anar a crear una dissidència més.

LA CONFERÈNCIA DE DOMÈNEC DE BELLMUNT

I ara diguem de seguida que l'acte organitzat per FOC NOU fou un gran èxit. Malgrat les eleccions franceses, el trobar-se que a l'hora indicada el local de la Sala Senechal concedit per l'Ajuntament estava ocupat per una mesa electoral, que a dos quarts d'onze del matí encara no se sabia on podia celebrar-se, que hi hagués intencions per parts insospitades de deslluir-lo, l'acte comença a tres quarts d'onze a la Sala Borios, on s'havien aplegat (sense pasquins, ni anuncis als diaris i amb les circumstàncies adverses

esmentades), mes d'un centenar de catalans pertanyents a partits i organitzacions diverses.

Després d'uns mots dels companys Sangres i Vitaller, el primer en nom de FOC NOU i el segon en nom de la comissió que gestiona la celebració de l'acte, i davant d'una gran expectació prengué la paraula el company Domènec de Bellmunt per desenvolupar la seva dissertació sobre el tema «Els únics camins de l'alliberació». És una petició de la gran majoria d'assistents a l'acte i per tal que els nostres lectors de fora de Tolosa la puguin conèixer íntegrament que en donem la ressenya literal a continuació.

El conferenciant comença dient:

«Es a petició de nombrosos catalans pertanyents a partits i disciplines diferents que anem a celebrar aquest acte. Una colla d'amics van creure convenient que ampliés públicament, en contacte directe amb l'auditori, els termes del meu article al darrer número de FOC NOU titulat «Patriotisme devant la irresponsabilitat i jo vaig creure que no podria refusar-m'hi. S'han d'exhaurir tots els mitjans, totes les possibilitats, per tal de veure si hi ha manera humana d'arribar a crear un clima d'entesa entre els exiliats i no ens hem de penedir mai d'haver fet un esforç més per tal d'aconseguir-ho.»

«Les nombroses lletres rebudes a FOC NOU després de l'aparició d'aquell article i del del nostre amic J. Rodríguez Papasseit, demostren que existeix a l'exili un veritable estat d'opinió antifeixista contra l'enemic comú i a favor de la resistència. Per què no provem, doncs, de canalitzar aquests desigs generals i d'estudiar el mitjà eficaç i pràctic d'arribar a un acord?»

«Quins són els obstacles que s'hi oposen? Com salvar-los? Quina és la situació real del nostre país als set anys d'ocupació franquista? Quines són les perspectives de solució? Hi han, realment, camins franquejables, camins viables, per alliberar la pàtria? Quins són? Heu's aci els punts bàsics que anem a tractar en aquesta conferència preliminar que no té altre objectiu ni pot tenir altre abast que situar el problema d'una manera imparcial, neutra i el més clara possible. Sou vosaltres, som tots plegats els que després d'haver examinat els problemes i d'haver provat de trobar-ne el desllorigador haurem de mirar d'assenyalar les solucions pràctiques més adequades per sortir del laberint actual.»

LA SITUACIÓ DE CATALUNYA

«Hi ha una certa tendència a l'exili a considerar que el país som nosaltres, que Catalunya som nosaltres i àdhuc que la

da general de republicans es- República son la massa exiliada. Republicans Set anys d'exili han desorbitat la nostra visió de les coses, han desdibuixat els horitzons i ens han fet oblidar que la pàtria és allà baix i allà baix hi han els 5 milions de catalans, els 20 milions de castellans i els 2 milions de bascos damunt dels quals pesa el règim franquista i que representen el país, les nacions, la terra. Nosaltres en representem una part espiritual, un record, un símbol, som la bandera d'aquella pàtria, a l'exili, però la pàtria és allà baix i nosaltres en som uns fugitius forçats que posats a optar entre la mort a mans de l'enemic o el seguir la lluita a l'estranger,

Domènec de Bellmunt vist per F. Prat

varem optar per aquesta darrera solució.

«Devnt del món doncs, nosaltres no representem la pàtria, no som la pàtria, ni podem aspirar a condensar els sentiments i la voluntat de la pàtria. Per al món internacional, per a la diplomàcia mundial nosaltres no som altra cosa que un petit grup d'emigrants del nostre país que representen diverses tendències i que passen la vida barallantse entre ells.»

«Si la pàtria és allà baix, si és doncs cap allà baix que hem de girar els nostres ulls, examinem la situació en què es troba Catalunya al cap de set anys d'ocupació franquista per tractar de trobar un remei als seus mals. De les informacions freqüents, gairebé diàries i directes que rebem de Catalunya, en resulta que el nostre país és víctima en aquests moments d'un estat de depressió i desorientació generals produïts per la fallida de les grans potències i per la fallida dels emigrants que no han aconseguit posar-se d'acord.»

«Aquest estat actual s'afegeix a una crisi moral permanent fomentada per una onada d'embotiment que és la resultant d'una política premeditada i di-

ferotge de descatalanització, sin- lítica s'inicià amb un procés rígida pel règim. Aquesta pocronitzat amb una política d'immigració castellana amb proporcions de veritable invasió. Fou seguida i orquestrada amb una ofensiva política contra nacionalistes republicans catalans i patriotes en general, a tots els quals es qualificava indistintament de «rojos separatistas».

«Contra tot l'aparell militar, policia i repressiu del franquisme, reforçat durant i després de la guerra pels alemanys refugiats a Espanya, el nostre poble podia fer poca cosa. Esperava, com els exiliats, que les grans potències en guanyar la guerra castigarien el franquisme i alliberarien el país i en constatar que no ho han fet i que el temps treballa per a Franco, estan tan decebuts o més que nosaltres. La resistència es heroica, però feble, isolada, desconectada, absolutament impotent sense altres mitjans que els que disposa o sense complicitats militars o sense ajut exterior, per enfonsar al règim. Afegiu-hi una crisi econòmica espantosa, un desgavell total en el terreny financer i de proveïments i una complicitat total dels poderosos del règim en l'aferisme i gangsterisme falangista.»

HA FALLAT EL CATALÀ?

«Quantes vegades en el fons de la nostra consciència, en conèixer detalls afrosos de la repressió feixista contra la nostra pàtria, en constatar que durant set anys no s'ha produït ni un alçament, ni un intent d'alçament, ni cap moviment seriós d'ofensiva o resistència a l'opressor, ens hem demanat amb un punt d'amargor a l'ànima:

«—Ha fallat el català? el patriota? L'home de Catalunya? Es que ja no existeix la dignitat catalana? Es que el nostre poble ja no estima la pàtria ni les llibertats per les quals tan sospirava? Es que ha acceptat amb indiferència total la dictadura vergonyosa d'una colla d'aventurers anticaltanals i el regnat d'un reirot de vitrina, d'un cabdillet de saladó?»

«I sempre ens hem contestat que no era possible. Aleshores hem volgut conèixer les causes de la passivitat, de la resignació i de l'aparent acceptació pel nostre poble de la dictadura feixista. I hem arribat a la conclusió honorable que el nostre poble no ha perdut la fe en Catalunya, però que potser ha perdut la seva fe en els vells partits polítics i organitzacions que contribuiràn a portar-la a la desfeta. El nostre poble, perseguit, exhaurit, afamat, està moralment decebut i políticament desorientat. I es malfit.»

«Es evident que d'un costat sent fàstic i esperit de revolta contra la farsa tràgica del fa-

langisme, però no és menys evident que d'una altra banda recorda les incompetències, lleugeresses i abusos que foren possible el 19 de juliol, les lluites fratricides i els boscos de banderes i anagrames que donaren resultats tan nefastos. I per acabar-ho d'adobar mira vers l'exili, on es troben, emigrats, fugitius, els capitosos de partits i organitzacions i contempla amb més angoixa que mai l'espectacle de llurs divisions partidistes, de llurs competències personalistes, de llurs cabdillages fatals i àdhuc de llurs intoleràncies antidemocràtiques. I aquesta visió no és tampoc gaire a propòsit governs que havien d'haver re- per exaltar el seu optimisme.»

«Els governs de l'exili, aquells presentat la unitat republicana i catalana, que havien d'haver aglutinat a llur entorn totes les voluntats de l'emigració, que havien d'aver estat bandera de solvència i de responsabilitat de cara al món i sobre tot de cara a l'interior, ajudant a la resistència i representant-la, tampoc no han estat a l'altura de les circumstàncies, i immobilitzats una passivitat purament decorativa no han tingut ni autoritat per acabar el desgavell polític a l'exili, ni empenta per ajudar i reforçar la resistència interior, ni tacte ni prestigi per fer la unitat de tots els antifeixistes a llur entorn.»

TRIOMF APARENT DE FRANCO

«Aquestes constatacions donen la impressió d'un triomf aparent de Franco. I diem aparent perquè tots sabem, i Franco el primer, que si es manté al poder és perquè disposa d'un aparell repressiu enorme, perquè especula amb les divisions dels republicans i perquè les grans potències el toleren al poder per explotar el país i disposar d'un problema internacional d'equilibri.»

«Mestrestant Espanya és un camp de concentració de 27 milions d'habitants i Catalunya, particularment Catalunya, un camp de concentració de 5 milions de captius que es moren de gana. Car la gana és un ferment terrible de depressió i Franco hi especula científicament. Recordeu tots plegats l'exemple viscut en els camps de l'exili. El que entraba al camp, venint de la llibertat i del confort relatiu, topava moralment amb la denigració de les cues per anar al ranxo, amb la promiscuitat de les barraques, amb els sorteigs dels trosos de pa. La seva primera reacció era de resistir, de refusar-se a la humillació moral, negar-se a agafar el plat de llauana per anar a la cua dels tupinambours. I el primer dia s'isolava, es mantenia ferm. Però a la nit l'estomac treballava, les tenalles de la gana apretaven i l'endemà mateix l'instint de conservació triomfava de les resistències espiri-

tual. I l'internat feia la cua com els altres i era el primer de preguntar per on arribava la caldera del ranxo. Així també el poble afamat oblida els problemes espirituals per instint de conservació física. Es una qüestió de carburació, de respiració, de vida o mort. Franco hi ha especulat clínicament. Començà per aixecar la bandera unitarista espanyola i anti-catalana, i amb això féu la unanimitat de les dretes castellanes. Després atacà Catalunya pel Desplomac. I, de seguida, inicià la tasca demolidora contra l'espiritual.»

«Insistim a dir que el fet que al cap de vuit anys encara es mantingui al poder donen al món la impressió d'un triomf aparent. Però Franco, que ha vençut temporalment, no ha vençut a ningú. No ha fet més que agreujar, sense resoldre'ls, els problemes fonamentals de la societat espanyola del segle vint, el clerical, el social i el militar. I ja no cal dir que no ha fet més que agreujar també, i en proporcions desastroses, els anomenats problemes català o basc, que són problemes nacionals de llibertat i estatals espanyols de comprensió federalista.»

«En definitiva Franco, recolzat pels enemics de la República (dretes i militars), no ha fet altra cosa que aprofundir l'abim que separa les dues Espanyes. Sobre aquest abim ell ha bastit un pont militar d'ocasió, però tan estret, tan de circumstàncies, que només hi passen els falangistes. A la primera crescuda popular el pont s'esfondrarà i una mar de passions exacerbades pels crims i les venjances separarà encara més les dues Espanyes eternament en conflicte: l'Espanya liberal i l'Espanya retrògrada.»

FRACAS REAL DE FRANCO

«Franco, doncs, en realitat, ha fracassat. I ha fracassat d'una manera sotollosa, profunda, total. Veïem-lo.»

«Un govern ha de governar i governar vol dir dirigir el país segons un programa i uns procediments encaminats a produir el bé general, el procés, el benestar del país. Aquests procediments de govern poden ésser democràtics o dictatorials. En els primers s'escolla la voluntat del país i s'apliquen fórmules legals lliurement acceptades pel poble. En els segons s'aplica purament i simplement la voluntat personal d'un cabdill. Admetem, però, que, tot i tractar-se d'una hipòtesi rara, és possible trobar un dictador amb propòsits de treballar per al bé general. S'han donat casos en la història europea, i no llunyans, de cabdills que han arribat al poder emposos per moviments populars encara que hagin sucumbit després de llurs fracassos a mans d'altres moviments populars.»

EDITORIAL

ANSIES D'UNITAT I D'ACCIO

Tant el nostre número darrer com l'acte organitzat per FOC NOU a Tolosa el dia 24 ens han donat la temperatura exacta de l'ambient que és respira a l'exili: el Poble català exiliat té ansies d'unitat i d'acció, està cansat de picabaralles, incidents i petita política negativa, i desitja que superant els vells partidismes que desuneixen és porti a cap una tasca eficaç d'ajut a la Resistència interior.

Els encoratjaments múltiples rebuts per FOC NOU d'elements pertanyents a disciplines catalanes diverses, ens estimulen a prosseguir la nostra tasca d'aglutinació patriòtica entorn de la sola bandera que a l'exili i davant l'enemic comú, que encara galleja i apremeix la nostra pàtria, pot enlairar-se dignament: la bandera catalana.

FOC NOU ha constatat, amb dolor, un estat de fet existent a l'exili i lluitarà per remeiar-lo, per fer-lo desaparèixer totalment si és possible. Seguirà defensant les institucions democràtiques catalanes i republicanes, base de la llibertat, però, dolent-se d'una passivitat i d'un burocratisme inoperants a les altes esferes, propaguarà perquè els patriotes de bona voluntat portin a terme aquella obra necessària i urgent que els de dalt no fan i que la pàtria necessita.

S'ha perdut un temps precios. El Poble exiliat està a punt d'exhaurir les seves reserves de moral, de confiança i d'optimisme per mor de la fallida dels partits i dels Governos. Vol que és torni a aquella unió fraternal que davant l'enemic comú és feu durant la dictadura i durant el bienni negre. Que no és permeti a cap partit el monopoli d'una acció nacional ni l'especulació de reclamar i propaganda a l'entorn d'una obra que he d'ésser de tots els patriotes.

Ja veïem amb quina parcimònia, amb quina lentitud desesperant l'O.N.U. s'ocupa de l'afar franquista i quins interessos internacionals hi juguen i quines forces subterrànies s'acaren i lluiten. No ens fem masses il·lusions en les solucions que depenen dels altres i creiem, en canvi, en l'eficàcia de la nostra acció, de la nostra fe i del nostre patriotisme.